

INSTYTUT ARCHEOLOGII

UNIWERSYTET GDAŃSKI

GDAŃSKIE STUDIA ARCHEOLOGICZNE

NR 3

WYDAWNICTWO
UNIWERSYTETU GDAŃSKIEGO

GDAŃSK ARCHAEOLOGICAL STUDIES 3
ANNUAL JOURNAL OF THE INSTITUTE OF ARCHAEOLOGY AND ETHNOLOGY,
UNIVERSITY OF GDAŃSK, NO. 3

Editorial advisory board:

Jan Apel (Lund), Peter F. Biehl (Buffalo), Zbigniew Bukowski (Sopot), Lech Czerniak – przewodniczący (Gdańsk), Sylwester Czopek (Rzeszów), Andrzej Kokowski (Lublin), Aleksander Kośko (Poznań), Janusz Kruk (Kraków), Witold Świątosławski (Gdańsk), Andrzej Zbierski

Editor:

Lech Czerniak

Associate Editor:

Marcin Wąs

Editorial Secretary:

Joanna Dąbal

Editorial Office:

Uniwersytet Gdański, Instytut Archeologii i Etnologii
ul. Bielańska 5, 80-851 Gdańsk
e-mail: hisarch@univ.gda.pl

Publishing Editor:

Kamila Reclaw

English translation of summaries and figure captions:

Barbara Gostyńska

Typesetting and layout:

Marek Smoliński

Cover design:

Andrzej Taranek

This publication has been financed by the statutory funds of the Faculty of History, University of Gdańsk and by the Foundation for the Development of Gdańsk University

© 2013 – University of Gdańsk, Institut of Archaeology and Ethnology
University of Gdańsk, Gdańsk University Press

ISSN 1897-4120

Gdańsk University Press

Armii Krajowej Street 119/121, 81-824 Sopot

tel./fax 58 523 11 37, tel. 725 991 206

e-mail: wydawnictwo@ug.edu.pl

www.wyd.ug.edu.pl

bookstore: www.kiw.ug.edu.pl

Spis treści

Od Redakcji (<i>Lech Czerniak</i>)	7
Adriana Badtke Zastosowanie badań mikromorfologicznych w analizie stratygrafii stanowisk archeologicznych The application of micromorphological analysis in the study of archaeological site stratigraphy	9
Marek Z. Barański Zastosowanie cyfrowych narzędzi analizy stratygraficznej na przykładzie stanowiska Çatalhöyük w Turcji The use of digital tools for stratigraphic analysis at Çatalhöyük, Turkey	33
Sławomir Wadył The usefulness of toponymy in settlement studies. Instructive Pomesanian-Lubavian example Przydatność toponomastyki w studiach osadniczych. Instruktywny przykład pomezkańsko-lubawski	51
Piotr Leżański Późny paleolit i mezolit we wschodniej części Pojezierza Starogardzkiego The late palaeolithic and mesolithic in the eastern Starogard Lakeland	59
Dominik Kacper Płaza Materiały krzemienne ze stanowiska Jastrzębia Góra 4 w świetle najnowszych analiz Recent research of a flint assemblage from Jastrzębia Góra site 4	79
Lech Czerniak, Dmytro Gaskevych, Bartosz Józwiak, Sylwia Domaradzka Neolityzacja międzyrzecza Bohu i Dniestru. Wstępne sprawozdanie z polsko-ukraińskich badań w latach 2008–2010 The neolithisation of the Southern Boh-Dniester interfluvial zone: preliminary report on Polish-Ukrainian research in 2008–2010	91
Łukasz Połczyński Osada ludności kultury pucharów lejkowatych na stanowisku Brukniewo 33, gm. Lubiewo, pow. tucholski Funnel Beaker culture settlement Brukniewo 33, Lubiewo Commune, Tucholski District	119

Katarzyna Michalak

Analiza ceramiki z stanowiska Grądy Woniecko 1, gm. Rutki, pow. Łomża,
woj. podlaskie

Analysis of pottery from Grądy Woniecko site 1, Rutki Commune, Łomża District,
Podlaskie Voivodeship 149

Viktor I. Kłoczko

Skarby Bolshoye Sadovoye i Kirovskoye z Krymu w kontekście związków
Północnego Nadczarnomorza ze Wschodnim Śródziemnomorzem
we wczesnym okresie epoki brązu

The Bolshoye Sadovoye and Kirovskoye hoards from Crimea in the context
of links between the Northern Black Sea coast and the Eastern Mediterranean
in the Early Bronze Age 169

Kamil Niedziółka

Przemiany kulturowe na Pomorzu Wschodnim we wczesnej epoce żelaza.
Wybrane zagadnienia badawcze

Cultural change in Eastern Pomerania in the Early Iron Age. Selected issues 193

Anna Strobin, Natalia Molęda

Piece do wypału ceramiki z wczesnej epoki żelaza odkryte w miejscowości Brzyno,
pow. pucki

Early Iron Age pottery kilns discovered in Brzyno, Puck Commune 211

Alicja Kujawska

Salino – wczesnośredniowieczne grodzisko w świetle wstępnych
badań archeologicznych

Salino: preliminary excavation results from an early medieval stronghold 243

Joanna Dąbal

Hel, stanowisko 11. Stan i perspektywy badań miasta portowego

Archaeological work at the port town of Hel (site 11). Past, present
and future perspectives 258

Karolina Szczepanowska

Stemple szklane z badań archeologicznych Gdańska (stanowisko 100,
Szafarnia-Angielska Grobla)

Glass seals recovered from excavations in Gdańsk (site 100,
Szafarnia-Angielska Grobla). 283

Andrzej Zbierski (1926–2013) (*Waldemar Ossowski*). 301

Od Redakcji

W zamierzeniu Redakcji trzeci tom „Gdańskich Studiów Archeologicznych” rozpoczyna systematyczne wydawanie czasopisma jako rocznika. Otwierając ten nowy etap, postanowiliśmy istotnie zreorganizować czasopismo, zmienić jego koncepcję, szatę graficzną oraz skład Komitetu Redakcyjnego. Pragnę podziękować za kilkuletnią współpracę jego dotychczasowym członkom.

Rocznik GSA, pozostając platformą prezentacji dorobku naukowego Instytutu Archeologii i Etnologii Uniwersytetu Gdańskiego, będzie bardziej otwarty na publikacje autorów z innych ośrodków z Polski i zagranicy. W związku z tym zaprosiliśmy do grona Komitetu Redakcyjnego przedstawicieli innych instytucji naukowych. W dalszych planach mamy również stopniowe zwiększanie udziału publikacji w języku angielskim. Zmierzamy w ten sposób do wydawania całego czasopisma w tym języku.

„Gdańskie Studia Archeologiczne” zmieniły też format z A4 na mniejszy i bardziej poręczny B5. Ma to również na celu łatwiejsze odróżnienie od serii monograficznej GSA, która nadal będzie wydawana w formacie A4.

Aż połowa artykułów zamieszczonych w niniejszym tomie to prace napisane przez doktorantów IA UG, prezentujących bądź skróty swoich prac magisterskich, bądź wyniki badań uzyskane w ramach realizacji nowych projektów. Chcemy podtrzymać tę tendencję, kierując zaproszenie do młodych archeologów powiązanych także z innymi instytucjami.

Dnia 8 października 2013 roku zmarł prof. dr hab. Andrzej Zbierski, członek pierwszego Komitetu Redakcyjnego GSA i nestor gdańskiej archeologii. Od początku mocno wspierał otwarcie studiów archeologicznych na Uniwersytecie Gdańskim. W 2004 roku wziął udział w otwarciu roku akademickiego i powitaniu pierwszego rocznika studentów archeologii UG, które odbyło się na grodzisku w Sopocie. Wygłosił tam pamiętne dla wszystkich uczestników przemówienie, w którym przedstawił archeologię jako nie tylko zawód, ale przede wszystkim pasję i zobowiązanie do ochrony odległego dziedzictwa. W miarę, jak pozwalało na to zdrowie, uczestniczył w powitaniach kolejnych roczników, zawsze starając się zarazić swoim entuzjazmem do uprawiania tego zawodu. Wyrazem wsparcia Profesora dla Instytutu było przekazanie dużej części prywatnego księgozbioru, który wzbogacił zasoby tworzącej się biblioteki Instytutu. Wspomnienie dotyczące życia i dorobku naukowego Profesora Andrzeja Zbierskiego przedstawił na końcu niniejszego tomu Waldemar Ossowski.

Lech Czerniak